

KAM DO MUZEA

Muzeum okupace

Chcete-li pochopit Lotyšsko, určité jděte do Muzea okupace. Budou vám to tvrdit místní a něco na tom je. Rozsáhlá expozice se věnuje smutným rokům 1940 – 1991 v novodobé historii země. Prvním exponátem je dokument, který na půl století odsoudil Lotyšsko do cizího područí: pakt Ribbentrop – Molotov. Krátce na to následovala první sovětská okupace. Pak přišli Němci. Muzeum se nevyhýbá ani lotyšskému podílu na holocaustu, kdy poblíž Rigy byly zavražděny desítky tisíc Židů. Najdete tu působivou místnost zařízenou přesně jako ubikace v gulagu, kde skončily tisíce Lotyšů. Od nich také pochází spousta exponátů denní potřeby ve vyhnanství, které se vyráběly z toho, co bylo zrovna po ruce. Poslední sál se pak věnuje přelomu 80. a 90. let uplynulého století, kdy Lotyšsko usilovalo o opětovnou nezávislost. Strelnieku laukums 1, otevřeno denně 11 – 18 h, vstup zdarma.

www.occupationmuseum.lv

JÍDLA A PITÍ

Lotyšskou kuchyni určují především dva aspekty: moře a zemědělství. Můžete si dopřát úžasné ryby. Přesto je jednoznačně nejservírovanějším masem vepřové. Oblíbená je zelenina, brambory. Na své si přijdou vyznavači žitného a pšeničného chleba.

V Rize si samozřejmě můžete vybrat z desítek restaurací s mezinárodní i domácí kuchyní. Oblíbené jsou asijské podniky. Pivo se tu pije poměrně dost. K nejznámějším místním značkám patří Aldaris a Zelta. Likérem, který rozhodně zahřeje, může být tradiční Riga balzams, směs mnoha bylinek.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ

Radniční náměstí získalo dnešní podobu až před třemi lety.

→ 1344 pro cech Černých hlav – bratrstvo nezadaných cizích obchodníků, kteří si udržovali vliv po staletí. Je to vlastně dvojům, jehož dva strmé zkosené stupňovité štíty sahají do téměř třiceti metrů. Průčelí cihlových budov je bohatě zdobené erby, sochami, ornamenty, nechybí astronomické hodiny ani korouhvičky na střechách. Prostě se vás zmocní úžas. Co na tom, že tenhle dům byl dokončen v roce 2000? Takhle vypadal!

Jantar mezi kostely

Vysokou barokní věž kostela sv. Petra nejde z radničního náměstí přehlédnout. Šplhá do 123 metrů a na dvě její krásné vyhlídky vás doveze výtah. Masivní cihlová katedrála má převážný základ v gotice. Také sv. Petr byl po válce na spadnutí, věž skutečně spadla. Jenže v Rize se prostě restaurátorům mimořádně dařilo. Nemáte důvod pochybovat o autenticitě. Je tu kostel i výstavní síň zároveň. Mimochodem, můžete spatřit původní sochu Rolanda.

Trochu ve stínu katedrály stojí hned další dva, mnohem menší, kostely: sv. Jiřího a sv. Jana. V uličce mezi těmito třemi svatostánky jsou stánky tržní. Obrázky Rigy, tlusté pleťné ponožky, ale hlavně kila a kila jantaru. Minerál, který po bouřích vyplavuje rozdivo-

čelý příliv Baltu, tu mají upraven na všechny způsoby: přívěsky, náušnice, prstýnky, křížky i náhrdelníky. A relativně za nevelké peníze. Ale obchůdků s jantarem ještě bude dost a dost, i levnějších.

Kostel sv. Jana s přilehlým dominikánským klášterem pochází z konce 13. věku. O dvě století později byl zničen během bojů mezi měšťany a Řádem německých rytířů, za krátko však vyrostl znovu. Vedlejšímu sv. Jiřímu se říká Bílý zámek podle bílých pálených cihel. Býval baštou řádu a ani on neunikl ničení a opětovnému budování.

Obří dóm, obří varhany

Cechy hrály dlouhou dobu důležitou roli v době, kdy Pobaltí dominovali Němci. Další

skvosty této architektury ze 14. století stojí jen pár set metrů odsud, v uličce Amatu iela. Dva domy, naproti sobě, říká se jim prostě Malý a Velký cech. Menší patřil řemeslníkům, větší obchodníkům. Velikost sídla odpovídala moci. Zajímavý je především interiér: velké dřevěné sály zdobené znaky, vitrážovými okny, honosnými stropy, zrcadly. Ve Velkém dnes hraje Ríšská filharmonie.

Seďm set let se odráží ve zdech Ríšského dómu (Rīgas Doms), monumentální katedrály na blízkém prostorném náměstí: románské prvky, gotika, baroko, dokonce i secese. Stavět se začalo v roce 1211. Původně katolický kostel se po reformaci změnil na luteránský. Obří dóm má také obří varhany s téměř sedmi tisíci píšťalami.

FOTO: JAN DRAŽAN